

Regler for bruk av kirkene

22.9.2015

Fastsatt av Kirkemøtet 15. april 2015.

Reglene gjelder for bruk av de vigslede kirkerom utenom de forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1. Formål

Kirken er vigslet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Gjennom forkynnelse av Guds ord, forvaltning av sakramentene og annen kirkelig virksomhet, er kirken det sentrale samlingssted for menighetens gudstjenestlige og religiøse liv.

Formålet er å gi regler for hva kirkene kan brukes til, hvem som kan bruke kirken og hvem som har beslutningsmyndighet til å låne ut kirken.

§ 2. Virkeområde

Reglene gjelder for all bruk av kirkerommet, jf. § 3 bokstav b), når ikke annet er bestemt for forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger i tjenesteordning for menighetsprest, prost eller biskop eller i særskilt unntak fra disse regler eller med hjemmel i disse regler. Bruk av kirken til gudstjenester og kirkelige handlinger går foran annen bruk etter §§ 5, 7 og 12.

Så langt de passer får reglene også anvendelse på bruk av andre kirker, kapeller, kirkelokaler, forsamlingslokaler og interimskirker, jf. § 3 bokstav d).

Der kirkerommet og tilstøtende rom kan slås sammen til et storrom, gjelder disse reglene når kirkerommet utvides med tilstøtende rom.

§ 3. Definisjoner

I dette regelverket betyr:

- a. Kirke: Kirke eller kapell som er godkjent av Kongen eller departementet, eller som er kirke fra gammelt av, jf. kirkeloven § 17.
- b. Kirkerommet: Den delen av kirkebygningen som utgjør selve kirkerommet med alter, korparti, hovedskip samt eventuelle sideskip og galleri.
- c. Andre rom i kirken: Rom som faller utenfor kirkerommet.
- d. Lokale til kirkelig bruk: Andre kirker, kapeller, forsamlingslokaler og interimskirker:

Bygg som er godkjent og innviet til permanent eller midlertidig kirkelig bruk.

e. Prest: Fast utnevnt eller tilsatt menighetsprest (sokneprest, kapellan eller prost i tjeneste som menighetsprest) samt vikarer for slike prester.

f. Utlån: dette kan skje både med og uten betaling, jf. § 11 og kirkeloven § 20.

§ 4. Generelle bestemmelser

Kirkens formål er bestemmende for avgjørelser om bruk av kirken, jf. § 1.

Bruken av kirken er underlagt biskopens tilsynsmyndighet.

Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og med respekt.

Kirken kan ta all kunst, alle kunstformer og alle kunstuttrykk i bruk i kirkerommet med dets liturgiske inventar og utstyr, så sant det tjener det kristne budskap og lar kirkerommets særlige egenart komme til utfoldelse.

Kirken må ikke brukes til politisk møte eller virksomhet.

Kirken må ikke brukes til kommersielle formål.

Kirkerommet kan ikke brukes av ikke-kristne tros- og livssynssamfunn til utøvelse av deres tro eller religion.

Kapittel 2. Menighetsrådets bruk av kirken

§ 5. Bruksformål

Menighetsrådet kan bruke menighetens kirke til

- a) gudstjenester,
- b) oppbyggelige møter,
- c) trosopplæring, diakoni, kirkemusikk,
- d) stillhet, lystenning og bønn,
- e) omvisning og turistbesøk,
- f) konserter, utstillinger og andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet i § 1 og som ikke strider mot § 4 tredje til syvende ledd.

Til slike arrangementer som nevnt i første ledd, kan menighetsrådet invitere til å medvirke også personer som ikke er medlem av Den norske kirke.

Menighetsrådet kan plassere midlertidige installasjoner i kirkerommet i forbindelse med arrangementer nevnt i § 5 første ledd. Dersom dette får økonomiske konsekvenser for fellesrådet, må fellesrådet gi sin godkjenning.

Menighetsrådet kan bruke kirken til avholdelse av egne møter, menighetsmøter og kirkevalg.

§ 6. Klage

Menighetsrådets avgjørelse etter § 5 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er ethvert medlem av menighetsrådet, samt kirkelig ansatte som har soknet som tjenestested (særskilt arbeidsområde).

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet den klageberettigede har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen.

Klagen har ikke oppsettende virkning med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder reglene om klage i forvaltningsloven kapittel VI.

Kapittel 3. Menighetsrådets utlån av kirken

§ 7. Utlån til medlemmer av Den norske kirke

Til medlemmer av Den norske kirke kan menighetsrådet låne ut kirken til

- a) gudstjenester,
- b) oppbyggelige møter,
- c) trosopplæring, diakoni, kirkemusikk,
- d) stillhet, lystenning og bønn,
- e) omvisning og turistbesøk,
- f) konserter, utstillinger, og andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet i § 1 og som ikke strider mot §4 tredje til syvende ledd.

§ 8. Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke

Menighetsrådet kan låne ut kirken til medlemmer av andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke til formål som nevnt i § 7 samt til dåp, vigsel og gravferd som ikke skal forrettes av ordinert prest i Den norske kirke, men av pastor eller prest fra et annet kristent trossamfunn.

Menighetsrådet kan låne ut kirken til andre til formål som nevnt i § 7 bokstav e) og f), dersom det ikke strider mot § 4.

§ 9. Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelser etter §§ 7 og 8 anses som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § Saksbehandlingen skal skje i samsvar med forvaltningsloven kapittel IV og V.

§ 10. Klage og omgjøring

Menighetsrådets vedtak etter §§ 7 og 8 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre med rettslig klageinteresse.

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet

frem til den klageberettigede eller han på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

For øvrig gjelder reglene om klage og omgjøring i forvaltningsloven kapittel VI.

§ 11. Betaling for bruk av kirken

Innenfor de rammer som er satt i kirkeloven § 20 første og annet ledd, kan kirkelig fellesråd kreve betaling for bruk av kirken etter nærmere regler godkjent av bispedømmerådet.

Kapittel 4. Prestens bruk av kirken

§ 12. Menighetsprestens bruk av kirken

I tillegg til forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger kan presten bruke kirkene i de sokn som presten har som tjenestested (særskilt arbeidsområde) til ekstraordinære gudstjenester, foredrag og andre arrangementer som fremmer menighetenes oppbyggelse. Er det flere fast tilsatte prester i vedkommende menighet, skal de samarbeide om bruksfordelingen. Blir de ikke enige, avgjør biskopen spørsmålet. Menighetsrådet skal uttale seg på forhånd.

Den presten som bruker kirken i medhold av første ledd, kan invitere til å medvirke også personer som ikke er medlem av Den norske kirke, men presten kan ikke låne ut kirken til disse.

§ 13. Tilsyn

Menighetsrådet kan bringe prestens disposisjoner etter § 12 inn for biskopen, jf. § 4 annet ledd.

§ 14. Biskopens bruk av kirken

Biskopen kan selv eller ved annen prest forrette gudstjenester og bruke kirkene i sitt bispedømme på samme måte som menighetsprestene. I slike tilfeller har biskopen fortrinnsrett til bruk av kirken.

Kapittel 5. Forholdet mellom menighetsråd og prest

§ 15. Samarbeid og gjensidig informasjon

Menighetsråd og prest skal samarbeide om bruk av kirken slik at denne best mulig tjener til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Menighetsråd og prest skal på forhånd gi hverandre informasjon om den planlagte bruken av

kirken. Informasjonen skal så vidt mulig gis i så god tid at mottaker får mulighet til å innrette seg eller eventuelt komme med innsigelser.

Presten har fortrinnsrett til bruk av kirken til gudstjenester, vigslar og begravelser.

Dersom det oppstår tvil om forholdet mellom henholdsvis prestens bruk og menighetsrådets bruk eller utlån av kirken, avgjør biskopen spørsmålet.

Kapittel 6. Andre generelle regler

§ 16. Generelle plikter for bruker av kirken

Den som bruker kirken, skal sørge for at alt går sømmelig for seg og at kirken med tilbehør behandles forsvarlig og med respekt.

§ 17. Adgang til kirken

Enhver har adgang til de arrangementer som holdes i kirken. En person kan bare bortvises dersom han forstyrrer arrangementet eller krenker kirkens verdighet.

Ved bruk av kirken til vigslar og begravelser kan presten utfra sitt pastorale skjønn i særlige tilfeller bestemme at handlingen skal foregå for lukkede dører.

§ 18. Inngangspenger

Det kan ikke tas betaling for adgang til kirken bortsett fra ved konserter, utstillinger og andre kulturarrangementer, omvisninger og turistbesøk.

Innkreving av inngangspenger bør ikke skje i selve kirkerommet.

Kapittel 7. Ikrafttredelse og oppheving av eldre bestemmelser

§ 19. Ikrafttredelse

Disse reglene trer i kraft straks.

§ 20. Opphevelse av eldre bestemmelser

Med virkning fra ikrafttredelsen, jf. § 19, oppheves de tidligere gjeldende Regler om bruk av kirken av 15. november 1991 med senere endringer.

§ 21. Mindre endringer

Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i reglene.